

Skalvalop stongdi Dalsvegin

Sandur: Leygarkvöldið kl. 10.30 fekk politiið á Sandi fráboðan frá Landsverkfrøðinginum um, at skalvalop hevði verið á Dalsvegnum, og at útskil gjørdist neyðugt at stongja vegin fyri ferðslu.

So nógur kavi var ruddur niður í lopinum, at ikki bar til hjá ferðsluni at koma framvið.

— Júst har, sum skalvalopið var, er vegurin sera smalur og bratt er eisini,

so vegurin varð stongdur, til teir einaferð fyrrapartin sunnumorgunin høvdu fingið ruddað kavan frá skalvalopinum burtur aftur, so koyrandi var, sigur vakt-havandi á politistøðini á Sandi.

— Ikki var hugsingur um at byrja ruddingina í myrkrinum leygarkvöldið, so tí varð heldur biðað, til tað lýsti sunnumorgunin.

hj.

Lívið upp í royk

250 milliónir menniskju í ídnaðarlondunum verða at doyggja í tíð av sjúkum, ið standast av tubbaksroyking

Fyri tjúgu árum síðani lut-tók Harry Håkansson sum lýsingamaður fyri Prince. Fyri tað fekk hann eina longd av sigarettum um vikuna í eitt ár. Í byrjanini av 1992 kundi prógvast, at hann hevði lungnakrabba

Tímalærari í støddfrøði

Søkt verður eftir tímalærara í støddfrøði at byrja á Fiskivinnuskúlanum í Vestmanna 1. mars 1994. Tímatálið svarar til 3/4 starv.

Umsøkjarar skulu hava universitets-útbúgving sum studentaskúla- og HF-lærari ella javnbjóðis útbúgving.

Løn sambært sáttmála millum Føroya Landsstýri og Yrkisfelag studentaskúla- og HF-lærara við serligum iskoyti fyri lærarar á Fiskivinnuskúlanum.

Umsóknir við ljósprentum av próvskjølum v.m. skulu sendast skúlastjóranum í seinasta lagi 15. februar 1994.

Fiskivinnuskúlin,
Postbúx 96,
350 Vestmanna

KRAFTFÓÐUR

Frá størstu kraftfóðurverksmiðjuni í Skotlandi N. E. F. hava vit fingið

KRAFTFÓÐUR - VERPIFÓÐUR
MJÓLKARPULVUR til kálvar o.a.
Bílligt & gott

Einaumboð í Føroyum
í / F. M. P. LANDBRÚK - 470 Eiði
Avgreiðslan í Nesvík, tlf. 22316
Eftir arbeidstíð: Tlf. 23408 - 21535 - Fax. 22469

Blindastovnur Føroya

hefur opið mánag-fríggjadag kl. 9-16.
Telefonir: 18222 og 19288.

Eftir Kerstin Hellbom

Ein alheimsbótavanlukka flýndum. Roykingin er ein hin størsta hótanin móti mannaetini.

Tað sigur Lars-Erik Holm, fyrrv. yvirlækni á radiumheiminum og nú fyrstjórnarmaður á umhvørvis- og heilsustovninum í fólkahélsustovninum. Hóast hann sjálvur væl veit um skaðarini av tubbakinum, varð hann skakaður, tá hann í summar las ta enska læknaføðitíðarritið The Lancet. Harkunngjörði Richard Peto, professari, ein av heimsins kendastu epidemiologum, sínar metingar um, hvussu mongum menniskjum tubbaksroykingin fer at beina fyri í nærmastu framtíð.

Peto hevur gjørt sínar metingar eftir hagtølum um roykivávanar í ídnaðarlondunum, og eftir hagtølum yvir fólk, ið eru deyð av lungnakrabba og hjarta- og æðrasjúkum. Við tí sum grundarlagi hevur hann funnið fram til, at ein fjórðingsmillión menniskju fara at doyggja av roykingini áðrenn ár 2029.

Talið av deyðum verður at økjast aftan á ár 2000, men longu í nítján hundrad og nítjárum fara 21 milliónir av menniskjum í ídnaðarlondunum at doyggja av royking, harav 5-6 milliónir í Vestureuropu. Eina meting av teimum tilfalskomnu londunum hevur Peto ikki, men av tí hørðu marknaðarføringini, sum har fer fram við tubbaks-vørur bendir alt á, at stóran verður líka so álvarsum sum í teimum framkomnu londunum.

Sambært útrokning-um doyggja minst 10.000 svlar um árið av sjúkum, ið standast av royking

Peto hevur ikki hugt nærri at Sviðtjóð, men sambært krabbameinsnevndarútrokningar doyggja her millum tíggu og tólv túsund av sjúkum persónum um árið orsakað av royking. Samanumtikið verða tað í nítjárum upp móti eitt hundrad og tjúgu túsund persónar.

— Um leið fjórði hvør dagligi roykjari fer at doyggja av royking síni ella av roykingini sum medvirkandi orsök. Hóast hetta er tubbakið ein vanda orsök, sum politikararnir einki vilja gera við. Sig mær um onkran annan údrátt, sum hevði verið loyvdur um ein fjórðingur av brúkarum um doyði av honum, sigur Lars-Erik Holm.

— At tað júst er tubbaksroykurin, sum elvir sjúkurnar er greitt avgjørt. Einki annað evni, uttan kanska jóniserandi stráling, er vorðið so kannað og

granskað sum tubbaksroykur. 57.000 vísindaligar ritgerðir eru avgreiddar um evnið síðani 1950, og amerikanska heilsuráðið hevur tikið saman skaðarinn tubbaksins í skjølum, sum tilsamans bólgnaðu upp til 8000 síður.

Roykari stytur í meðal lívið 15 ár. Vanliga er deysorsøkin krabbamein í ymsum líki, hjarta- og æðrasjúkur, lungnasjúkur og heilabløðing. Sjúkur, ið eisini eru atvold í skerdum lívføri áðrenn deyðan í ótíð.

Roykjaratalið í Sviðtjóð hevur verið stóðugt síðstu tíggu árin. Umleið 30.000 uum árið doyggja ella halda uppat við at roykja, men líka so nógur byrja. Fyrst og fremst er tað ungdómur, sum byrjar. Lars-Erik Holm styðjar uppskotið frá tubbaksútgreinini um eitt 18 ára aldursmark til keyp av tubbaksvørur, lýsingaralbann og stóra príshækking av tubbaki, snúsi og sigarettum.

— Hetta eru tiltøk, sum skulu hjálpa ungdómnum at standa móti teimum kreftum, sum vilja hava

hann at fara at roykja. Alt prát um bann, sum eina hótan móti persónliga fullkomileikanum og tí fría viljanum er bara fávitiskumøns. Treitan á gomul standa ikki til svars fyri sínum gerðum, men harafturímóti mugu tey taka ta fullu ábyrgdina og rinda prísinn, tá ið sjúkan kemur.

Í staðin fyri í tubbaks-orðaskiftinum at seta brennidepiln á »tann fría viljan« átti brennidepiln at verið settur á spurningar sum »nær skulu vit doyggja?« og »hvussu skulu vit liva, áðrenn vit doyggja?«, sigur Lars-Erik Holm.

á BLÁDÝPI

gistirtú væl & bílga.

Eisini hava vit serligar vetrar- & vikuskiftisprísir.

BLÁDÝPI

Dr. Jakobsensgøta 14-16

Tlf. 11951 Fax. 19451